

Tønne Hartkorn. I det foregaaende Aar, 1863—64, for hvilket der foreligger de ærede Medlemmer Oplysninger om Repartitionsbidragene og Anvendelsen af Repartitionsmidlerne over hele Landet, vil det sees, at der paa de mindre Landeveie i dette Amt er anvendt 41,000 Rbd., hvoraf dog de 13,000 Rbd. have hidrørt fra Aaen; der er altsaa i det nævnte Aar reparteret paa Hartkornet 28,000 Rbd., hvilket for 18,000 Tønder Hartkorn giver 9 à 10 Mk. pr. Tønne, men dette Bidrag til et Amts Veivæsen er langt under, hvad en stor Mængde andre Amter anvende derpaa. Jeg troer altsaa, at dersom Ringkjøbing Amt staaer tilbage med sine mindre Landeveianslæg, samt muligviis ogsaa med deres Vedligeholdelse, hidrører dette væsentligt fra, at Amtet har været senere paaferde dermed, ligesaa vist som ogsaa Hovedlandeveiene først senere have naaet til dette Amt end til Amtene paa Derno og Syllands Distrikt. I Ringkjøbing Amts ordinaire Veibyrder seer jeg altsaa ikke noget Foruroligende, men naar jeg bernæst seer hen til, hvilke Byrder der sandsynligviis ville komme til at paahvile Amtet ved Overtagelsen af Hovedlandeveiene, finder jeg i Anmærkningerne til Finantsloven, at 26 Mile Hovedlandeveies Vedligeholdelse i Ringkjøbing Amt har kostet 25 à 27,000 Rbd. Det vil altsaa sees, at det er en Udgift, der vil falde Amtets Hartkorn til Last med omtrent 1 Rbd. 54 $\frac{1}{2}$ pr. Tønne Hartkorn, istedetfor at det hidtil har udredet og i en meget lang Fremtid vistnok stabigt vilde komme til at udrede 1 Rbd. pr. Tønne Hartkorn, og naar man blot seer hen til Vedligeholdelsesudgifterne, vil den forøgede Byrde altsaa blive 54 $\frac{1}{2}$ pr. Tønne Hartkorn, vel at mærke deri indbefattet 4000 Rbd. i Afdrag paa Amtets Gjæld til Statskassen. Dersom jeg imidlertid med en meget sagkyndig Amtmand, der i 17de Session i Landstinget med megen Iver kæmpede for sit Amts Interesser — et Amt, der vistnok er ligesaa prægraveret ved dette Lovudkast som Ringkjøbing Amt, nemlig Gamle Rjøbenhavns Amtsraadsreds — vilde antage, at Vedligeholdelsen af Landeveiene vil koste Amtene mindst 20 pCt. mindre, end den hidtil har kostet Statskassen — han anslaaer dette til den sandsynlige Besparelse ved den commu-

nale Beskyttelse ligeoverfor Statens Beskyttelse — vil Ringkjøbing Amts aarlige Meerudgift pr. Tønne Hartkorn synke ned til 28 $\frac{1}{2}$, og dersom man endelig vil see bort fra de Udgifter, der hidrøre fra Afdrag paa Gjælden til Statskassen, de 4000 Rbd., vil hele Meerudgiften synke ned til mellem 6 à 7 $\frac{1}{2}$ pr. Td. Hartkorn; det kan dog ikke kaldes overvældende for Befolkningen. Jeg skal villig erkjende, at Ringkjøbing Amt trænger meget betydeligt til bedre Communicationsmidler, til flere og bedre Landeveie, til bedre Biveie, og jeg skal ligeledes villig erkjende, at Hartkornsbyrden i Ringkjøbing Amt, som hidrører herfra, er og vil blive langt større, end den er i mange andre Amter, men Grunden dertil er ikke den, at man nu forlanger, at Ringkjøbing Amt skal overtage de 26 Mile Hovedlandeveie; den ligger ligefrem deri, at Ringkjøbing Amt har et i Forhold til dets Hartkorn og Indvaanerantal overordentlig udstrakt Territorium, men det er en Mangel, hvorpaa jeg ikke troer, det Offentlige er kaldet til directe at raade Bød. Ringkjøbing Amt er stedmoderligt behandlet af Naturen, men jeg vil her kun hævde, at man ikke har villet behandle det stedmoderligt ved dette Lovudkast. Skulde imidlertid det ærede Thing ved nøie Overveielse af samtlige Forhold komme til det Resultat, at Ringkjøbing Amt billigviis bør have en noget større Lettelse end den foreslaaede, skal jeg ganske vist ikke modsætte mig det. — Der blev gjort een Bemærkning, hvis Rigtighed jeg ikke kan erkjende, men som dog muligviis kunde tillægges nogen Vægt ved Afgjørelsen af det foreliggende Spørgsmaal, naar den stod uimodsagt. Det blev nemlig udtalt, at disse Hovedlandeveie burde vedblive at nyde Tilskud af Statskassen, fordi Staten fremdeles benytter dem som Postveie, men dersom de ærede Herrer vilde gjøre denne Regel gjældende, kom De ogsaa til at hbe Amtsrepartitionsfonden Tilskud af Statskassen, fordi Staten har benyttet og i stort Omfang vil benytte de mindre Landeveie som Postveie. I den Henseende forekommer det mig ikke, at der kan gjøres nogen Forskjel, eller at der derfra kan hentes nogen Grund til Tilskud fra Statskassens Side. Jeg skal blandt Andet nævne, at der i det Amt, jeg kjender bedst,